СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК. XCV. Ч. 207. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 29-го ЖОВТНЯ 1988 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 29, 1988 No. 207. VOL. XCV.

СКВУ ОБСТОЮЄ ПРАВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Торонто (СКВУ). — Слідкуючи за розвитком подій в Україні, Світовий Конгрес Вільних Українців із занепокоєнням стверджує, що довголітні репресії режиму не зупинились і що окупант дальше послуговується сталінськими методами нищення національної гідности українського народу і його змагу за повні національні права і свободу.

Світовий Конгрес Вільних Українців стоїть на становищі повної підтримки всіх намагань українського народу поліпшити свою долю і осягнути повну свободу і доложить максимум зусиль допомогти українському народові реалізувати привернення повних прав українській мові у всіх сферах державного і громадського життя України; звільнення всіх політичних в'язнів і в'язнів сумління та повернення всіх виселених на рідні землі; привернення повної релігійної свободи; запевнення повної свободи вислову думки й повну підтримку в дальшому розвою української творчости і культури; децентралізування колоніяльної економічної системи, що забезпечило б Україні економічну самоуправу, звернену на добробут українського народу.

Світовий Конгрес Вільних Українців закликає всіх українців у діяспорі єднатися духом і ділом з братами і сестрами на рідних землях у їхньому змагу за національні і людські права та суверенність українського народу.

Влаштовують зустріч з кандидатами на голову СКВУ

Ню Йорк (Р.Б.). — Влаштування зустрічі громадянства із кандидатами на пост президента СКВУ та ряд інших важливих справ були предметом нарад на засіданні Конференції Центральних Українських Академічних Професійних Товариств (КЦУАПТ), що відбулися тут в суботу, 15-го жовтня ц.р. в приміщенні НТШ. Членами КЦУАПТ є сім академічних професійних товариств, представники яких є репрезентовані в конференції: від Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів — д-р Роман Барановський, Спілки Українських Журналістів Америки — Ольга Кузьмович, Товариства Українських Інженерів Америки — д-р Осип Мороз, Товариства Українських Правників в ЗСА — д-р Ярослав Падох, Української Американської Асоціяції Університетських Професорів — д-р Михайло Пап, Українського Бібліотечного Товариства Америки — д-р Василь Лучків і від Українського Лікарського Товариства Північної Америки — д-р Степан Ворох.

Кожного року провід автоматично перебирає одно із товариств в поазбучному порядку. На цю каденцію провід є в руках ТУІА і його очолює д-р О. Мороз, а секретарем є інж. Зіновій Туркало.

Розглядаючи питання проводу в українській громаді, учасники засідання, маючи на увазі ситуацію в Україні і ускладнення в діяспорі, дійшли до висновку, що справа проводу є під цю пору найважливішою. Тому вирішено зорганізувати спільно із Світовою Федерацією Українських Інженерів в Канаді зустріч громадянства з кандидатами на пост президента СКВУ. Така зустріч вможливить громадянству познайомитися з кандидатами на пост президента, довідатися про їх становище і таким чином виробити собі опінію про їх кваліфікації на цей важливий пост.

Вміжчасі зроблено вже відповідні заходи. Нав'язано телефонічний контакт із двома відомими кандидатами, а саме: Юрієм Шимком і Василем Кирилюком, які дали свою згоду приїхати на таку зустріч, яка відбудеться тут 3-го і 12-го листопада ц.р. в приміщенні НТШ в Ню Йорку при 63, 4-ій вул., о год. 2-ій по полудні.

В ході дальшої програми засідання присутні представники поінформували про стан їхніх товариств. Багато уваги присвячено спробі накреслення основних питань української діяспори та справі правильника КЦУАПТ.

(Закінчення на стор. 3)

Ректор УВУ підписав університетську хартію

Мюнхен, Західня Німеччина. — Проф. Теодор Богдан Цюцюра, ректор УВУ, взяв участь як запрошений гість у закінченні святкувань для відзначення 900-ліття університету в Больонії, найстаршого в Европі, в днях 15-18-го вересня ц.р.

В останньому дні святкувань д-р Цюцюра підписав в імени УВУ Велику хартію европейських університетів Перша точка цього важливого документу стверджує, що „університет — це автономна установа в центрі суспільства", якої „наукові дослідження і навчання мусять бути незалежними від усієї політичної влади і господарської системи". Хартію підписали понад 500 ректорів університетів з усього світу, найперше 20-ти найстарших університетів Европи, почавши від Оксфорду в Англії і Сорбонни у Франції, потім італійські і европейські ректори або президенти з Південної Америки і Африки, а наприкінці Азії і Північної Америки. З СССР лише кілька університетів були репрезентовані, а саме Ленінграду, Москви, Тарту, Єревану і Харкова (ректор — І. Тарапов).

Мова нарад і зустрічей була майже виключно англійська, за винятком кількох офіційних промов. На цих, досі найбільших в історії, університетських зборах, був також наданий почесний докторат президентові Італійської Республіки, Франческо Коссіґа.

ВІДВІДИНИ НІМЕЦЬКИХ ВЧИТЕЛІВ

Мюнхен, Західня Німеччина. — В середу, 28-го вересня ц.р. відвідала УВУ більша група німецьких учителів, учасників семінару „Німці і їхні східні сусіди". Семінар організувала Академія для доповнюючого вишколу вчителів в Діллінґен з участю Дому німецького сходу в Мюнхені та інститутів історії Східньої Европи в Ерлянґені і Мюнхені. В імени УВУ гостей привітав ректор Теодор Богдан Цюцюра. Про діяльність УВУ і ситуацію в Україні доповідав проф. Зиновій Соколюк; він і мгр Володимир Леник, новий головний секретар УВУ, відповідали на пізніші запитання.

Українсько-Американська Фундація розділила стипендії

Дітройт. (В.С.). — Створена по продажі Українсько-Американського Центру Фундація, розділила в неділю, 25-го вересня ц.р., вже вдруге 5,000 дол. між студентами як стипендії так фінансові дотації для організацій. Наступило це в часі 73-го річного бенкету, який тут згромадив коло 200 осіб.

Степан Віхар, президент фундації, з'ясував її цілі. Признання стипендій для студентів, які виказують визначні успіхи в студіях та потребують фінансової допомоги, є одною з найважливіших цілей. Але фундація бере під увагу також інші прояви культурної активности, як наукові з'їзди, оплати прелеґентів, закуп книжок та спортова активність молоді. Бо бажання допомогти вдержанню та розвиткові української культурної спадщини, було рушійним мотивом, який керував піонерами, в честь яких ця фундація була створена.

Велике число подань спонукало Дирекцію фундації застосувати селекцію, базовану на надісланих есеях на тему „Для української громади важною проблемою є брак заінтересовання молодого покоління продовжувати традиції та працю існуючих організацій". Студенти мали представити причини і наслідки цієї проблеми та способи як направити цю ситуацію.

Головний промовець Ігор Федорович, який по ряді наукових ступенів здобутих в Оксфордському університеті в Англії, університеті в Лос Анджелесі, правничих студій в Ен Арбор, а тепер працює над докторатом в питанні міжнародних відносин, накреслив ряд завдань, якими молодь повинна зацікавитись. Українці не повинні розпорошувати свої сили на маловажні справи чи непорозуміння, але чітко, оприділити свої завдання та спільними зусиллями стреміти до їх розв'язки. Ми повинні сильно слідкувати за тим, що діється в Україні, для повного охоплення цілої проблеми. Наша молодь повинна старатися здобути якнайбільше знання, використовуючи агресивно кожну нагоду для цього.

Промова І. Федоровича, виголошена з молодечим ентузіязмом, захопила присутніх, які подякували йому повстанням з місць.

Відтак С. Віхар, при допомозі В. Марфея та М. Прийми, роздав признані допомоги та стипендії. Марія Лісовська, як голова Товариства „Рідна Школа" одержала для цієї організації 500 дол. Віра Андрушків, як режисер театральних вистав середньої школи, на дальші вистави — 300 дол.

Слідуючі студенти отримали стипендії: Оля Прийма — 750 дол., Михайло Віхар — 500 дол. Наталка Іваницька — 500 дол., Катерина Бартків — 500 дол., Христина Марія Андрушків — 200 дол., Дорис Дужий — 200 дол. Александра Іваницька — 200 дол., Микола Григорій Івашко — 200 дол., Маріян Карпінський — 200 дол., Марта Стефанюк — 200 дол., Андрій Томків — 200 дол., Ерік Видра — 200 дол., Христина Зарицька — 200 дол.

Отець парох Михайло Стельмах, який почав цю імпрезу благословенням, закінчив її молитвою подяки.

Американські закладники в Ливані знову загрожені

Бейрут, Ливан. — Проіранська терористична група „Мусулманський джігад", знову погрозила вбивством американських закладників, як їхні вимоги будуть зігноровані Адміністрацією президента Роналда Регена.

В листі, переданому до редакції газети „Ан-Нагар" терористи опублікували п'ять вимог після сповнення яких закладники, мовляв, будуть звільнені. П'ять передумов це: звільнення всіх полонених в арабських і неарабських країнах; звільнення всіх ливанців і палестинців — членів „джігад" із тюрем в Ізраїлі, південному Ливані і західній частині Бейруту; виведення усіх ізраїльських військ і підтримуваних ними ливанських частин із прикордонної полоси з Ливаном і вкінці встановлення економічних компенсацій для Ливану.

„У випадку коли ці вимоги будуть зігноровані і Америка буде продовжувати свою підтримку ізраїльської агресії, їй прийдеться за це заплатити дорогу ціну", — пишуть мусулманські терористи-джігад у своєму зверненні. Далі вони продовжують, що в їхніх руках перебувають всі американські закладники, „доля яких не буде завидною, а деяких взагалі треба послати на той світ". Заява підписана офіційно „Мусулманський джігад".

Заяву, як кажуть самі терористи, вони опублікували у п'яту річницю зриву бараків американських піхотинців в Бейруті, у якому загинуло 240 американських вояків. Проблема закладників знову „віджила" на сторінках світової преси після опублікування заяви мусулманів і після затримання італійською поліцією 36-річної ливанки Аліни Ібрагім Різкаллау, у якої, під час перевірки в поліції, виявлено чималу суму готівки (понад 1,000 долярів), які, як виказала аналіза, були фальшивими, 50 грамів героїни і три фотознімки закладників, в тому двох американців, Террі Андерсона і Аллан Стіна. Між паперами знайдено кілька листів, між ними два листа написані Стіном.

Листи й інший матеріял були призначені якомусь італійському підприємцеві на ім'я Альдо Ангесса, якого італійська поліція підозріває в торгівлі зброєю. Існує також підозріння, що Ангесса тісно пов'язаний із швайцарською й італійською розвідчими аґенціями і свого часу виступав в характері посередника для звільнення американських закладників. Після допитів, Ангесса поліція звільнила, принаймні тимчасово, а притриману ливанку ще далі допитують працівники італійської прокуратури, які очікують, між іншим, на американську допомогу в цій справі.

ПОМІЧНИК М. ҐОРБАЧОВА ВИСТУПИВ ПРОТИ УСАМОСТІЙНЕННЯ ПРИБАЛТИКИ

Москва. — Найближчий співробітник, член Політбюра Александер Н. Яковлєв заявив, що Політбюро і Центральний Комітет КПСС ніколи не дозволить трьом балтійським республікам: Естонії, Латвії і Литві на відокремлення, чи вихід із Союзу СССР і на ширшу автономію, яка дозволяла б їм друкувати свої власні гроші, вести окрему дипломатичну діяльність, творити армію, дозволяти на існування інших політичних партій й інші потягнення, які вказували б на самостійницький шлях трьох згаданих республік.

Західні дипломати, політичні спостерігачі й аналітики, а також акредитовані в Москві кореспонденти поважно потрактували заяву А. Яковлєва, враховуючи його пости у Політбюро і його ключеву позицію у вирішуванні теперішньої внутрішньої і зовнішньої політики, що її проводить у життя генеральний секретар ЦК КПСС і Голова Президії Верховної Ради СССР Міхаїл Ґорбачов. Яковлєв натомість повністю підтримав економічну й культурну політику трьох Прибалтійських республік, кажучи під час інтерв'ю, яке він дав журналістам, що ці експерименти можуть навіть стати взірцем до наслідування для інших республік і допомогою у запляновaній політиці гласности та перебудови совєтського суспільства. Він додав, що КПСС і центральний та республіканські уряди стараються шляхом перебудови економіки піднести життєвий рівень населення і всяка допомога в тому напрямі включно з експериментом Прибалтійських республік, є позитивним явищем. „Ми переконані, що потрібно змін також в інших республіках СССР і над цим проєктом змін працюють усі відповідальні совєтські установи, включно з Центральним Комітетом Компартії" — заявив А. Яковлєв кореспондентам. Він переконаний, що багато висунених ідей не є реальними взагалі, включно до суґестії, щоб, наприклад, три згадані республіки користувались політичним статусом (самостійність), яким вони користувались до 1940 року, тобто до анекції їх у склад Совєтського Союзу. „Ця справа не є і не може бути предметом теперішньої політики гласности, вона не є реалістичною", — заявив Яковлєв.

Крім цієї справи, Яковлєв відповідав на запитання кореспондентів, порушуючи багато внутрішньо совєтських і закордонних проблем, наприклад: американську передвиборчу кампанію (для СССР немає різниці хто буде президентом ЗСА, Джордж Буш чи Майкл Дукакіс); Москва не бачить потреби ліквідувати спірного радару на Сибірі і він (радар) не порушує угоди з 1972 року; політичні зміни у Східній Европі становили б загрозу для СССР особливо тоді, якщо б такі зміни відбувалися за допомогою Заходу; поворот до сталінізму в СССР взагалі тепер є неможливий при ніяких умовах, навіть після відходу від влади М. Ґорбачова; немає жадного непорозуміння внутрі Центрального Комітету КПСС і Політбюро, як це інтерпретують деякі західні аналітики, а також немає заступника М. Ґорбачова, ліпшого чи гіршого члена Політбюра. Також економічні проблеми були предметом обговорення.

Прибалтійські республіки А. Яковлєв порівняв до американських стейтів, кажучи: „як Литва може друкувати свої гроші, чи Каліфорнія має окрему валюту в СЗА?"

Після такої заяви деякі західні аналітики і дипломати заявили, що „нічого не змінилося в московському царстві і ніхто не повинен захоплюватись совєтським зразком комуністичної демократії", але наївних на світі не бракує, — кажуть спостерігачі.

У СВІТІ

ПЕРЕДВИБОРЧА КАМПАНІЯ в Канаді — вибори там відбуватимуться 21-го листопада — починає набирати на силі. Ліберальна партія критикує поступових консерватистів, які тепер є при владі, за підписаний із З'єднаними Стейтами Америки економічно-торговельний договір, який був схвалений у Палаті громад, але в сенаті не перейшов через спротив лібералів, які кажуть, що цей договір перетворить Канаду в „економічну колонію" ЗСА. Обидва керівники Ліберальної і Нової демократичної партій, Джан Тирнен і Едвард Бродбенд, категорично відмовляються підтримувати договір підписаний теперішнім прем'єр-міністром Браєном Малруні, який, мовляв, загрожує канадській економічній незалежності.

ГАЗЕТА „ВАШІНҐТОН ТАЙМС" повідомила, покликаючись на інформації Департаменту оборони ЗСА, що ескадра совєтських військових кораблів наближається до Куби. Приявність військових кораблів в басейні Караїбського моря викликала зацікавлення Пентаґону і до певної міри тривогу серед перебуваючої там американської військової фльоти, яка була поставлена у частинне поготівля. Совєтські кораблі в Караїбському морі появлялися також раніше, але меншими групами.

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ повідомили, що Совєтський Союз запустить свій перший міжпростірний корабель в суботу, 29-го жовтня ц.р., о год. 6:23 рано. Корабель назвали „Бураном" і він буде запущений у стратосферу з допомогою могутньої ракети „Енергія". Перший совєтський міжпростірний корабель літатиме без пілотів чи астронавтів. У повідомленні ТАСС говориться, що запуск корабля відкладали вже кілька разів у зв'язку з технічними перешкодами.

В СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ видадуть праці Льва Троцького з нагоди 100-річчя з дня його народження. Праці Троцького підготовляють до друку співробітники Інституту історії КПСС. Про заплянoване видання повідомили кореспондентів офіційні представники державного видавництва після того, як в журналі „Історія СССР" появилася стаття В.І. Старцева, в якій говориться, що Л. Троцький був більше відданий ідеям В.І.Леніна, як інші совєтські керівники. Також інші видання звернули увагу, що Троцький під час перевороту в 1917 році рахувався другою після В. Леніна особою в керівництві компартії.

АҐЕНТСТВО АССОШІЄЙТЕД Пресс повідомило, що Швеція відмовляється приймати втікачів з СССР і давати їм право азилю. Представник шведського еміґраційного управління Мікаєль Броман заявив, що від тепер Швеція розглядатиме прохання про азиль тільки в окремих випадках і тоді коли дана особа, чи особи, будуть дійсно загрожені. Броман підкреслив, що тепер в Совєтському Союзі „нікому не загрожує арешт з політичних чи релігійних причин", бо Компартія і уряд вводять у життя більш демократичну систему гласности і перебудови. Досі 10-ом особам вже відмовлено в наданні пристановища і вони мали бути депортовані назад до СССР, але в останній хвилині шведський верховний суд розглянув ще раз їхні прохання і на підставі рішення судді вони залишились тимчасово у Швеції. Численні політичні спостерігачі не знають, що властиво криється за новою шведською еміґраційною політикою.

У СЕРЕДУ, 26-ГО ЖОВТНЯ ц.р., ізраїльські військові літаки виконали два рейди на бази палестинців і мусулманів-шіїтів, у відплату за бомбовий замах, у якому загинуло вісім ізраїльських вояків, а сім були поранені. Покищо не відомо скільки осіб загинуло під час бомбардувань баз і поселень мусулманів, але в кореспонденції „Ню Йорк Таймсу" говориться про 17 забитих і 40 поранених осіб тільки під час першого налету. У другому налеті загинуло менше осіб тільки тому, що араби вже були приготовані на ізраїльські налети.

В АМЕРИЦІ

ПРОБЛЕМИ ДІТВОРИ і підлітків в містах Америки значно зросли за останніх п'ять років, не зважаючи на те, що всюди існують окремі програми для справ наркоманії, опіки над дітьми, вагітности серед підлітків і для тих дітей, що зовсім залишають школу. Такі твердження були зроблені на Крайовій конференції посадників міст Америки. Опити 52-ох міст виявили, що ці проблеми заторкують дітвору різних соціяльних верств американського суспільства, але найбільше жертв цих проблем є серед дітвори малозаробіткових родин, що в додатку мають труднощі з браком мешканевих приміщень і охорони здоров'я.

ОДНА З НАЙБІЛЬШИХ В КРАЇНІ щаднично-позичкових асоціяцій в середу, 26-го жовтня ц.р., подала до загального відома, що хоче виступити з членства Федеральної позичково-щадничої обезпеченевої корпорації та шукати обезпечення в комерційних банках. Такий крок цієї „Ґрейт Вестерн Файненшел Корпорайшен оф Беверлі Гіллс, Каліфорнія", установи з майном понад 31 біл. дол., може започаткувати серію подібних ходів. Хоча більшості щадничих інституцій вихід з Федеральної обезпеченевої асоціяції є Конгресом заборонено, то Ґрейт Вестерн твердить, що їхня установа цій забороні не підлягає.

ЯК ВИЯВЛЯЄТЬСЯ ЗІ ЗВІТУ дослідчої комісії Конгресу, закриття фабрики виробу нуклеарної зброї Департаментом енергетики у Рокі Флетс в Кольорадо було зумовлене куди більшими проблемами небезпеки, як до них департамент признався в той час. Цей звіт конгресової комісії під цю пору, де в країні вже й так існує криза в продукції нуклеарної зброї саме через закриття більшости фабрик з огляду на небезпеку для працівників і довкілля, значно підсилив домагання протинуклеарних угрупувань, щоб Конґрес і уряд президента Роналда Регена ввели гостріші вимоги безпеки для цієї індустрії.

В СЕРЕДУ, 26-ГО ЖОВТНЯ ц.р., совєтський криголом, уквітчаний американським і совєтським прапорами, проломав стежку до відкритого моря для двох китів, яким передчасна зміна погоди загородила поворот з півночі на полудне. Історія з китами привернула увагу не тільки Америки, але й цілого світу, зокрема після того, як один з трьох китів одного дня не появився в ополонці, котру для них прорубали місцеві ескімоси щоби вони могли виринати за повітрям. Але два кити, котрі залишились живими і перетривали 20-денне існування в ополонках, виплили на волю, даровану їм криголомом Совєтського Союзу.

ПРОМОВЛЯЮЧИ В КРАЙОВОМУ пресовому клюбі, колишній державний секретар Генрі Кіссінджер вихваляв віцепрезидента Джорджа Буша і його партнера сенатора Дена Квейла, як тих, які надаються на вибір, заявляючи рівночасно, що вибір губернатора Майкла Дукакіса і його партнера сенатора Ллойда Бентсена це „запрошення до міжнародного хаосу". Хоча Г. Кіссінджер перед тим виступав з різними доповідями щоби зібрати фонди для кампанії віцепрезидента Дж. Буша, це був перший його [illegible] політикою кандидата Буша.

„ПЕРЕД І ПІСЛЯ ЧОРНОБИЛЯ"

Джерзі Ситі, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Два роки після найбільшого нуклеарного вибуху у світі, що мав місце у серці України, світ вже призабув про це нещастя, а усі засоби масової інформації займаються новими актуальними хоча не такими страшними подіями І навіть ми, українці, хоча нашому серцю ця трагедія куди ближча — вже не займаємося нею так часто і не стоїть вона на першому місці.

На вечорі з приводу появи другої книжки д-ра Д. Марплса промовляє д-р Д. Марплс, поруч стоїть головний предсідник д-р І. Флис.

Але там де цей вибух мав місце, мешканці не можуть перейти до порядку денного над тим, що сталося, бо воно надто сколихнуло їхнім життя і їхнім майбутнім. Для них залишилося одне літочислення подій „перед-і-після Чорнобиля".

Так стверджує автор нової книжки про Чорнобиль п.н. „Соціяльні наслідки чорнобильської катастрофи" д-р Дейвид Марплс.

В середу, увечорі, 26-го жовтня ц. р., зібралася в Українському Інституті Америки в Ню Йорку група запрошених Українським Народним Союзом осіб, щоб вислухати думок автора книжки, яка появиться в розпродажу в половині місяця грудня ц.р. у видавництві Ст. Мартінс Пресс.

Вечір відкрив і ним провадив головний предсідник УНС д-р Іван Флис, який теплими словами привітав д-ра Д. Марплса і його дружину, а при тому заявив, що УНС є гордий з того, що міг фінансово допомогти виданню цієї книжки про наслідки трагедії Чорнобиля, бо ж ця трагедія найближча серцю української спільноти в ЗСА та у цілому вільному світі, а її наслідки досі ще не збагнуті та ще довго будуть мати вплив на український народ.

Опісля д-р І. Флис подав вичерпну біографію автора, молодого науковця, що народився у 1952 році в Англії, але тепер працює науково та живе постійно у Канаді, є професором відділу слов'янських та східньоевропейських студій і науковим співпрацівником Канадського Інституту Українських Студій при університеті Альберти. Він теж здобув свій академічний ступінь, студіюючи у Великій Британії та є автором численних праць та книжок, що торкаються проблем та історії України, від 1986 року, зокрема нуклеарного вибуху у Чорнобилі.

Перша книжка д-р Д. Марплса на цю тему появилася вже у 1986 році, кілька місяців після пропам'ят-

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year $40 00 6 months — $22 00 3 months — $12 00
UNA members 1 year — $15 00 Change of address — $1 00 Make check or money order payable to Svoboda

Postmaster Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Передплата на рік $40 00 на півроку — $22 00 на 3 місяці — $12 00
Для членів УНСоюзу $15 00 річно За кожну зміну адреси — $1 00
Чеки і money orders" виставляти на "Svoboda"

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Зміни конституції СССР

Перша совєтська конституція постала щойно у 1918 році, бо попередній період від Жовтневої революції 1917 року був виповнений загарбницькими походами большевиків. Офіційно називається, що це була „громадянська війна" — насправді похід військ Муравйова і Антонова Овсієнко проти Української Народної Республіки, як і загарбання балтійських та мусулманських країн і поширення імперії до Тихого океану з використанням тодішньої слабости Китаю — це не була ніяка громадянська війна, а творенням імперії від Білого по Чорне море і від Балтики по Тихий океан, збройною силою. Балтійські країни окуповано з договоренням з гітлерівським Третім райхом, інші здобуто підступом, або зброєю. Ця перша конституція дістала назву ленінської. Друга конституція була встановлена в 1924 році, а — чергова, сталінська, прийшла в 1936 році, а опісля у 1977 році, встановлено знову нову конституцію. Кілька днів тому офіційне аґенство ТАСС проголосило, що Політбюро вже затвердило нові зміни в конституції СССР і що напевно Верховна Рада також ці зміни затвердить. Схвалила їх комісія під проводом Міхаїла Ґорбачова, взявши за підставу постанови чи пак рекомендації партійної конференції з червня цього року.

Сутні зміни в совєтській конституції йдуть по лінії лібералізації і демократизації режиму. Наприклад, обмежується владу партії і різні її прероґативи передається новому псевдопарляментові, який нараховуватиме 2,250 членів, поділених на три групи по 750 осіб. Одну групу становитимуть представники складових частин СССР, при чому кожна з тих країн матиме рівний один голос: Естонія з півтори мільйонами населення й Україна з 50-тимільйоновим населенням. Це за зразком Об'єднаних Націй, в яких Люксембурґ має такий сам один голос, що З'єднані Стейти Америки чи Великобританія. Одна група буде складатися з репрезентантів компартії і третя група — з непартійних і недержавних організацій. Одну п'яту зреорганізованої Верховної Ради будуть вибирати щороку, і буде встановлена окрема, дотепер неіснуюча, 15-членна комісія, завдання якої буде стежити за правильною дією того нового керівного державного апарату — щось на зразок американського Верховного Суду, який стежить за непорушністю американської конституції. Ніякий державний урядовець в СССР не могтиме займати свій пост довше, як десять років — знову паралеля з обниженнями урядування американського президента до двох каденцій. Але ці нові зміни не зменшують,а скріплюють владу президента СССР, яким є генеральний секретар компартії СССР, роблючи його відповідальним за зовнішню політику і стан збройних сил, себто визначаючи його — як це діється з американським президентом–верховним командантом усіх збройних сил.

Конституційні зміни — це ніяка сенсація, бо їх приймається також у різних демократичних країнах. Американська конституція, схвалена 1787 року додала до первісних семи статтей 10 дальших уже в 1791 році („Закон про права"), і дотепер схвалено вже 26 додатків, а кілька дальших є в ході процедури. Великобританія взагалі не має одностайної конституції, тільки завжди спирається на Хартії прав з 1215 року, яку доповнюють щораз нові закони. У випадку зі совєтськими конституційними змінами ситуація з ґрунту інакша. Ніхто в самому СССР ані у широкому світі не брав поважно „найдемократичнішої у світі" ленінської конституції, яка була такою самою маскою для тоталітарної партійної диктатури, як назва 16-ох „самостійних республік", складових частин СССР. Згадані вгорі нові зміни в совєтській конституції є ще одним трюком Ґорбачова на шляху здійснювання своєї перебудови. Ці зміни подобають на папері безумовно, як зворот у сторону демократизації режиму. Насправді вони знову скріплюють владу Міхаїла Ґорбачова. Можна вже вичитати в коментарях преси на Заході, що Ґорбачов є своєрідною загадкою для психологів: чи він дійсно прагне поступово відмовитися від навчань Маркса-Лібкнехта — Рози Люксембурґ — Леніна, чи все це тільки його зручна гра в боротьбі за владу. Все ж, як за Хрущова — жити стало легше в СССР і тому й сам Ґорбачов здобуває собі популярність у широких колах громадян. Але поки він тримає в Україні Щербицького — тамошній русифікаторський курс, не вважаючи на різні „реґабілітації", мало що змінився в сторону „українізації" і ще менше змінилася непорушна догма про „єдину неділиму Рассею

Олексій Мурженко

БОРОТЬБА ЗА СТАТУС ПОЛІТВ'ЯЗНЯ

Чотирнадцять років тому, тобто 30-го жовтня 1974 року, світова громадськість довідалася про масові голодівки в совєтських концтаборах в боротьбі за статус політв'язня. Визначну ролю у виробленні статусу і започаткування цієї боротьби відіграли такі відомі діячі – в'язні мордовських та пермських концтаборів як В. Чорновіл, Л. Лук'яненко, К. Любарський, І. Кандиба, І. Гель і багато інших представників інтелігенції, що каралися в тюрмах і лябіринтах ГУЛагу. Вечором 30-го жовтня 1974 року академік А. Д. Сахаров на пресовій конференції у Москві засвідчив про гостроту проблем становища політв'язнів, передавши відомості західнім кореспондентам про розпочату боротьбу за статус політв'язня та про тяжке становище В. Мороза, Г. Абеля, К. Любарського, І. Геля, Л. Плюща, В. Буковського, М. Джемільова та інших людей, що стали символом боротьби проти сваволі та беззаконня. Ця боротьба точиться й досьогодні. Ще зовсім недавно в ній брав активну участь П. Рубан.

Тим хто не знає Петра Рубана, скажемо, що він один з багатьох донедавніх політв'язнів. Свого часу Петро відсидів довгий термін за виготовлення особис того подарунку американському народові з нагоди 200-літнього Ювілею Незалежности ЗСА. Останні шість місяців аж до самого звільнення П. Рубан перебував на статусі політв'язня.

„Статус політв'язня" — для тих, хто пройшов через совєтські табори, ця тема завжди важлива.

У 1974 році в таборах Мордовії обговорювали ідею вироблення статусу політв'язня. Політв'язні таборів суворого режиму могли зустрітися у карцерах, ізоляторах, куди їх звозили з різних таборів. Але узгіднити статус з в'язнями табору особливого режиму, було набагато складніше. Зрештою вдалося зустрітися в лікарні, куди восені привезли Любарського.

Чому рух за „статус" виник щойно в 70-ті роки, а не раніше? Ну, часи сталінського терору залишимо з боку. А в 60-ті роки в таборах перебувало чимало політв'язнів, які усвідомлювали свій правовий стан у совєтському суспільстві і в системі ҐУЛагу. Однак вимог статусу ніхто не висував. Пояснити це можна зокрема тим, що режим утримання в таборах від 53-го по 62 роки був м'якший, бо стан сталінсько-беріївські інструкції та накази було скасовано, а нові щойно впроваджували, а також тим, що інакодумці ще не усвідомлювали себе, як політична сила.

Таке усвідомлення прийшло у 70-ті роки: Потрібно було два десятиліття після смерти Сталіна, щоб інакодумство усвідомило себе не як протест, як виклик загальному бездумству і рабській покірливості, а як позитивна творча суспільна сила. Така творча сила мусіла мати свій соціяльно-політичний статус. У громадському житті він визначився як правозахисний.

У 70-ті роки мордовські політичні табори клекотіли від припливу свіжих сил. Тут знаходились правозахисники в загальному двох категорій: борці за національне самовизначення, національні права, збереження мови, культури. Здебільшого це були українці, жиди, вірмени і прибалти. Нова хвиля арештів наповнила табори в другій половині 70-их років після розгрому Гельсінкських груп, — і ті, хто діяв в ім'я реалізації декларованих прав на свободу слова, інформації, пересування, хто боровся за демократизацію суспільства.

Ці люди дуже відрізнялись від в'язнів сталінського терору тим, що вони не були жертвами нерозуміння генеральної лінії партії, або нездатности бездумно виконувати настанови „вождя народів". Ні це були люди, які усвідомили кризу системи, перетворення бюрократичної держави на механізм пригноблення і викорінення свободи, моральности, людяности. Вони відважилися відстоювати зневажані права людини, щоб скерувати розвиток суспільства в русло здорового демократичного процесу.

Табір не міг зламати цих людей, не лише тому, що вони мали стійкі переконання а й тому, що час стверджував їхню правоту.

У 70-ті роки проблема прав людини вийшла на перше місце в міжнародних взаєминах. У Европі почали обговорювати засоби для зміцнення безпеки і співпраці між народами. Совєтський Союз, беручи участь у цьому процесі намагався створити „імедж" правої держави. Однак у Брежнєва, як і у його попередників, слова розходилися з ділами: в пресі на міжнародних форумах багато говорилося про необхідність приведення внутрішніх правових норм у відповідність із міжнародними в галузі прав людини, але в СССР далі нічого не мінялося.

Вимога „статусу політв'язня" якраз і була вимогою привести у відповідність слова і діла.

У всіх цивілізованих країнах світу існує статус політ в'язня, політв'язнів не ототожнюють із карними злочинцями, дотримують міжнародних норм утримання політв'язнів.

(Продовження на ст. 3)

Михайло Кучер

ФІЗИЧНЕ І МОРАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я СОВЄТСЬКИХ ГРОМАДЯН

У сучасному світі, включаючи СССР, щорічно видають книги про те як краще харчуватись, себто про дієту. У таких книгах часто повно протилежних порад.

У СССР також друкують поради про те як краще харчуватись і що їсти, без інформацій, де таку здорову їжу можна купити. Тому зробімо коротку подорож по СССР, властиво по Москві. Ось перший скраю „магазин", себто звичайна крамниця. Але чи варто заходити. Вже на хідникові чути крик продавця — „Яблука кінчаться. Більше у чергу не ставайте".

Недавно „Літературна газета" писала: „у наших крамницях все ще нема всього потрібного для громадянина. І воно не настане завтра".

Інша газета насміхається: „Давайте сперечатись про смак кокосових горіхів з тим, що ніколи їх не їв".

Замість того, щоб сперечатись про смак кокосових горіхів „Літературна газета" вирішила зацікавитись питанням наскільки їжа совєтського громадянина безпечна для здоров'я і навіть життя. „Треба знати, що лежить у тебе в кошикові навіть при умові їстивного дефіциту". Газета повідомила, що тисячі санітарних лікарів щодня беруть проби їжі в харчівнях, ресторанах, на заводах і фабриках, в шпиталях і кафе. Але це як правило не помагає. Недавно, наприклад, отруїлись всі, хто скоштував сметану Володимиро-Волинського комбінату харчових продуктів — 211 чоловіків, здебільшого це були діти до 14 років життя. На щастя — пише газета — всі залишились живі. Тоді в Україні, де подібних випадків було багато, вирішено „переварювати сметану. Газета іронічно зауважує — хто схоче покласти в борщ переварену сметану?

Спеціяльний кореспондент „Літературної газети" взяв зі собою кілька баньок з герметичними закрутками і взяв в крамницях, ресторанах і шпитальних столівках проби їжі. Виявилося, що жадна ляборатогія в Москві не змогла виявити властиву якість борщу, розсольника, шницля, полтавських котлетів, киселів і компотів. Виявлено тільки присутність мікробів, які викликають захворіння.

Тоді кореспондент звернувся до кримінальної ляборатогії головного управління внутрішніх справ Москви. Ляборанти перелякались і схопились за голови. Ні один з принесених кореспондентом продуктів: ні ковбаса, ні масло, ні сир, ні сметана, ні зупа, котлети або хліб не відповідали критеріям доброякісної їжі.

Найгірше було з харчуванням у московських шпиталях, очевидно не номенклятурних, а отих звичайних, де на їжу держава видає одну копійку на добу. (Це не помилка — одну копійку на добу!)

Ніхто не думав, що в одній котлеті знайдеться стільки шкідливих речовин. Така кількість звалить з ніг здоровий організм. Наприклад, при виготовлені ковбаси „ГОСТы" (газета не розкриває змісту тієї абревіятури) реґляментують тільки кількість вогкости, крохмалю і солі, але зовсім не реґляментують білка, себто м'яса. І за такою ковбасою — любительською, докторською, або краківською люди годинами стоять у черзі. У 50-их роках жиру в ковбасі було 12-15 відс., через 20 років 18-20 відс., а в ковбасі 80-их років 30-40 відс. А де ж м'ясо?

Причини ненормально великої кількости жиру в ковбасі пояснюється ніби просто. Колгоспи і совгоспи здають державі свиней на вагу-живу і виповнюють плян на рахунок жиру (товщу). Свиня, жирність якої 10-12 відс. важить 80-90 кілограмів, а свиня жирна у тому ж віці важить 150 кілограмів більше.

Молоко і кефір нормально мусять мати 2.5 відс. товщу. У совєтських крамницях молоко має до 6 відс. А совєтська статистика не повідомляє скільки людей помирає від хворіб органів травлення, а таких хворих щороку все більше.

У шпиталях переважають хворі на виразку шлунка і жовчно-камінну хворобу.

Наприклад, у Кейбишеві 200 грамів поганого масла можна дістати тільки на картки, але в Архангельську нема ані карток, ані масла. Недавно жителі сусідніх з Москвою областей приїжджали в московські крамниці накупити продуктів. Крамниці звались „Дієта" і „Дієтторг". Тих крамниць більше нема, бо нема чим торгувати.

Система охорони здоров'я в СССР знаходиться у катастрофальному стані. У шпиталях менших міст брудно, часто нема каналізації, нема ліків і медичних інструментів. Лікарі мало підготовані. СССР фактично хвора країна. Колишній перший секретар МГК КПСС (Москви) Єльцин на основі статистики казав, що більша частина учнів московських шкіл у даних моментах хвора, а 262,000 працюючих жителів Москви даного дня не на праці. Вони хворі. За останні 15 років довжина життя совєтських громадян скоротилася і все скорочується. Дитяча смертність зростає і СССР знаходиться у світі на 50-му місці. Становище гірше тільки в Румунії. Половина жителів СССР мають вагу більше нормальної, 70 мільйонів курить, 4.5 мільйона зареєстрованих алькоголіків, алкашів.

Ґодночасно совєтська влада турбується моральним здоров'ям громадян. На екранах совєтських кін з'являються „непристойні кадри". Це так звана „м'яка еротика". Під нею розуміють показ на три-чотири секунди голого жіночого тіла. Це протирічить естетичним стандартам совєтського кіна і небезпесне для морального здоров'я глядачів. І одночасно тільки в Москві нараховується 40,000 тисяч повій.

А тепер покиньмо естетику. В неї зимою не взуєшся. Середня ціна на чоботи 80-100-120 карбованців. Якість більш як погана. Взуття багато, а купити нема чого. Літні босоніжки 35-40 карбованців.

Ковбаса! А на неї дивитись моторошно. Тремтить як драглі. В крамницях для батьків з кількома дітьми „дають" три кілограми воловини на місяць. Основна їжа каша і картопля.

Риби мало. На цукор картки — 1.5 кілограма на душу на місяць. Потрохи все дорожчає. І жарт — чому у нас огірки жовті? Візьміть помідори, вони зелені.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про двох, що здобули волю

Не шукайте, дорогі читачі за прізвищами цих „двох, що здобули волю" — це ані борці за свободу, ані в'язні совєтських тюрем, ані переслідуванні режимом у інших державах світу.

Це — тільки два кити, які заплили аж до Аляски, де їх „ув'язнив" лід і вони не могли пробитися на вільні води. До речі, на початку цієї пригоди китів було аж троє, але в останніх днях ствердили, що один не витримав напруги і... загинув.

Коли пишемо ці рядки двох уцілілих китів врятували з опресії два совєтські криголами, які приплили на рятунок американцям, що, як довідуємося, мали досі в ужиткуванні тільки один криголам і цей їм зіпсувся. Отож, покликали на поміч „друзів" із СССР, а ці незвичайно радо згодилися брати участь в цій міжнародній рятівницій акції, яка проходила великими коштами та людськими зусиллями.

Як знаємо,досі ця акція коштувала вже один мільйон долярів, а напевно і приплив криголамів не обійдеться без якоїсь заплати американського Уряду, урядові СССР.

Справді, бере досада, коли тепер понад два тижні нас „годують" рятівничою міжнародною акцією кожного дня у всіх радіових і телевізійних новинках, у цілій американській пресі, що описує подію з повними деталями, інформуючи про кожний коментар американських біологів і рятівників з Аляски.

Досада мусить брати, коли подумаємо скільки людей гине у світі з різних непотрібних причин, скільки гине у політичній боротьбі за краще завтра свого народу, або таки невинно тільки тому, що вони - „вороги політичного режиму", а передусім скільки ув'язнених з таких причин і ніхто не береться їх рятувати.

Чи дійсно сьогодні людина і її життя так мало цінне, що китове від нього вартує більше?

Чи справді треба такого зусилля, щоб рятувати життя двох китів?

А вже найбільша досада бере, що тут ще і прикликано на допомогу совєтські криголами і американські засоби масової інформації уважають цю „спільну акцію" справжнім, майже політичним, успіхом.

Якось мимоволі пригадався нам ще так живий у пам'яті усіх українців на американському континенті трагічний інцидент з Мирославом Медведем, українським моряком на совєтському кораблі, що хотів „вибрати волю". І тоді була співпраця між американськими і совєтськими чинниками, лише не щоб дати Медведеві свободу, а навпаки ув'язнити його та замкнути йому уста. І хоча тоді американська преса писала про цей випадок, — але не так багато, як тепер про двох китів...

Залоґа совєтських криголамів у „теплій" зустрічі із американськими рятівниками пояснила свою методу рятування китів із обіймів льоду, яку вона вже не один раз випробувала із успіхом на те, щоб кити випливли на незамерзлу поверхню океану. І із криголамів передається голосниками симфонічну музику, яка приваблює китів плисти промощеним шляхом на волю.

Цікаво лиш, яка ця музика, чи тільки совєтських композиторів, чи й західніх? Та й цікаве, яка музика проводить совєтських політв'язнів на шляху до волі?

О-КА

КУТОК БРАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТИ

Різдвяні картки до українців у війську

Минулого року УНСоюз почав цю акцію і вона йому вдалася, тому повторяємо її цього року. Про це вже були поміщені оголошення в „Свободі" і „Українському Тижневику".

Тому, що українці служать в американських і канадських збройних силах, чи то на базах армії, морської піхоти, летунства, прибережної ґвардії, на бойових кораблях, в амбасадах, а у випадку канадських збройних сил. зберігають мир між ворожими військами на Близькому Сході, УНСоюз вишле їм різдвяні побажання.

Я є певний, що наші військовики будуть вдячні за ці побажання. Я знаю особисто, що коли б я був на пості, віддалений від своїх рідних, то я був би дуже вдячний за такі побажання.

УНСоюз закликає всіх читачів присилати імена і прізвища знаних їм осіб при службі.

УНСоюз вишле їм різдвяні побажання 8-го грудня ц. р., якщо отримає від вас виповнену анкету з нашого оголошення, про цю кампанію, з точною інформацією про ранґу, ім'я і прізвище і військову адресу особи до вище поданої дати. Можна слати безпосередньо дані, а саме, ранґу, ім'я прізвище, військову адресу до: Fraternal Activities Coordinator, Ukrainian National Association, 30 Montgomery St. 3 rd fl. Jersey City, N. J. 07302.

**ДОРОГІ БАТЬКИ!
ПОСИЛАЙТЕ ВАШИХ ДІТЕЙ
ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ! УКРАЇНА
НЕ МОЖЕ ВТРАЧАТИ СВОЇХ РІДНИХ
ДІТЕЙ! БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ,
МОЛИТВИ, КНИЖКИ, ЖУРНАЛУ, МУЗИКИ,
ПІСНІ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ
ДИТИНИ.**

Анна Власенко-Бойцун

ПОЕТ — ХРИСТИЯНИН І ПАТРІОТ

Василь Ящун „З нив і доріг життя", поезії, Українсько-Американське Літературне Видавництво, вступна стаття Володимира Т. Жили. стор. 196.

Друга збірка поезій Василя Ящуна „З нив і доріг життя" складається з двох частин: перша — це 102 поетичні твори, друга 57 перекладів 22-ох різнонаціональних авторів: американських, англійських і білоруських, німецьких, польських і російських.

Володимир Жила подає різноманітну біографію поета, дуже подібну до життєписів українців-науковців, що почали свої студії з Польщі, доповнювали в Німеччині, а завершили в Америці. Василь Ящун був професором у таких американських університетах: Пенсильванському, в університеті в Айові та Пітсбурському до 1981 року. Поезії писав він уже в молодих роках, але аж в 1981 році вийшла його перша збірка — „Дійсне і мрійне". Перейшовши на пенсію В. Ящун поруч науково-дослідницької праці присвячує також час поезії, стверджуючи: „Моя муза голосно заговорила до мене моїм знанням, досвідом і почуваннями, і я йду на зустріч, щоб, таким чином, частинно надолужити втрачене, через обставини недосяжне в минулому".

(стор. X)

Друга збірка поезій Василя Ящуна „З нив і доріг життя" показує всесторонні шукання доріг життя самого автора, а з ним шукання і сприймання нового життя українськими поетами і дослідниками, які після Другої світової війни опинилися в Америці. Є в збірці вірші — спомини: „Пенати мого дитинства", „Сільська осінь", „Сільська провесна" — це поетова юність; є картини природи: „Веселка", „Ранок", „Захід сонця", „Блаженна ніч"; є поема-життєпис „Провина і кара", що віддзеркалює долю неодного українського патріота; є похвальні пісні-оди в честь поетів і провідників народу, але також є поезії філософічно-релігійні, що глибоко схоплюють українську духовість, і релігійність, і патріотизм в рідному краю і розсіянні.

В. Жила так характеризує поезію Василя Ящуна:

У збірці „З нив і доріг життя" В. Ящун виступає як національний поет з універсально-ідеалістичним світоглядом, з визнанням примату духа над матерією. Біль українського села й міста — це його біль, а страждання, висловлені народом, — це його страждання. Звідси сила й наснага його слова. Збірка в цілому — цінний здобуток української літератури в розсіянні, вона знайде свого вдячного читача.

(стор.XVI)

До цієї доброї характеристики поезії В. Ящуна треба додати, що він присвячує багато уваги християнській релігії, яка відіграє головну ролю у його поетичній творчості. У збірці окремі поезії оспівують християнські чесноти — віру, надію і любов і братолюбіє, і милосердя.

Віра:
У хвилях людських мрій і чинів
Вона в потоці їх пливе,
Дає їм силу, в них живе
І до мети веде вершинно...

Лиш віри сплав з плодами ниви
В потоці зваг і даних змог
Веде до певних перемог.

(1984 стор. 35)

Надія:
Надії — у слабості сила.
В приниженні гордість свята,
В змаганні — снага зорекрила,
У смутку — веселка рясна.

Надіє, стань світлом плідливим
для тих, що згубили тебе;

(1985, стор. 36)

Одначе найбільше уваги присвячує поет третій чесноті — любові, любові Розп'ятого, лібові Всевишнього, любові ближнього.

Любов:
Він твердопевна повсякчасно
Основа людських всіх обнов.
Любім Його всім серцем, страсно
Він Божий син — Христос — Любов.

(1985, стор. 37)

Ніс хрест на Голготу у шумі юрби,
Скривавлений, битий шаленством злоби.
Розп'явши, дивились, як смерть панівна
По тілі його своє жниво несла;

Та блиснуло чудо всесвітніх чудес:
Він силою духа із мертвих воскрес!
Світали епохи, являлись творці
Науки, мистецтва, воєнні знавці, —

Та всі пішли в землю , навічним сплять сном,
Ніхто не встав з гробу — ні цар, ні Самсон.
Лиш Він встав — всесильний! Над гробом владар!
Він — Цар над царями! Безсмертности Цар!

Він в душній скорботі — пахкий тиміям.
На рани відчаю — цілющий бальзам.
Він віри, надії й любови путтям.
Він сила воскресна! Не смерть, а життя!

(1953, стор. 31)

(Закінчення на стор. 3)

Боротьба...

(Закінчення зі стор. 2)

Совєтський Союз на словах признав ці норми, на ділі ж не лише відмовлявся привести ВТКодекс у відповідність до міжнародних правових норм, а взагалі не визнавав факту існування політв'язнів у СССР, кваліфікуючи їх як „особливо небезпечних державних злочинців". Враховуючи специфіку совєтських таборів, політв'язні намагались опрацювати „статус політв'язня".

Ось деякі вимоги статусу: незалежність медичного персоналу від адміністрації, зарахування праці в таборі до трудового стажу, ліквідація внутрі відомих наказів та інструкції, дозвіл мати релігійну літературу і права на відвідування священиком тощо.

Дня 30-го жовтня 1974 року в усіх таборах Мордовії відбулися голодівки з вимогами „Статусу політв'язня".

Слід сказати, що зчасом карні злочинці, ті з них, хто зберіг іскру моральности, відчуття справедливости, сприйняли боротьбу за статус політв'язня, як боротьбу і за їхні права, права всіх ув'язненних.

І це не випадково, бо статус політв'язня має на увазі гуманізацію усієї системи ҐУЛаґу.

Тож, 30-те жовтня часто називають не днем політв'язня, а просто днем ув'язнених.

Ця розмова почалася зі зустрічі з Петром Рубаном, який перебував на статусі політв'язня протягом шести місяців у 1987-1988 роках. Треба знати, що це означало для Петра. Йому довелося багато разів побувати в ізоляторах по 15 діб, його позбавляли харчів, побачення з рідними, заковували в наручники. Він витримав шалену навалу репресій, які спрямовує карна машина проти борця за „статус політв'язня".

За прикладом Петра на статус перейшли й інші в'язні сумління в таборі особливого режиму: Іван Кандиба, Михайло Алєксєєв, Іван Сокульський.

Більшість тих в'язнів сьогодні звільнено, але Михайло Алєксєєв з Житомирщини лишився далі в таборі смертників де, скувавши йому руки, дебелі наглядачі тягнуть на принизливу процедуру — силоміць стригти його наголо, як запеклого злочинця.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Paid pol. ad. Paid pol. ad.

LEAGUE OF UKRAINIAN VOTERS — LUV
of New Jersey

ENDORSES

DONALD PAYNE
for the
UNITED STATES CONGRESS
from the 10th Congressional District of New Jersey
(Newark and vicinity)

VOTE FOR HIM ON NOVEMBER 8

LEAGUE OF UKRAINIAN VOTERS — LUV
of New Jersey

ENDORSES

SENATOR
FRANK LAUTENBERG
for the
UNITED STATES SENATE

Senator Lautenberg supported all Ukrainian American issues during his years in the U.S. Senate He also defended human rights and religious freedom in the USSR and sponsored numerous actions in the defense of repressed individuals

VOTE FOR HIM ON NOVEMBER 8

„Перед і після..."

(Закінчення зі стор. 1)

Д-р Д. Марплс дає автографи на своїй новій книжці п.н. „Соціяльні наслідки чорнобильської катастрофи".
(Фота: ред. Х.В.Ф.)

ної дати 26-го квітня 1986 року п. н. „Чорнобиль і нуклеарна сила СССР" а також був співавтором звіту окремої комісії для розсліду вибуху у Чорнобилі.

Присутні прийняли гостя теплими оплесками, хоча **можна було у цій виїмково** скромній молодій людині бачити легке збентеження після такого представлення. Він відразу зложив окрему подяку на руки д-р І. Флиса для Українського Народного Союзу, що уможливив йому фінансово **перевести досліди і працю** продовж двох років та висловив надію, що його нова книжка скаже світові правдиву історію, що сталосоя після найбільшого досі нуклеарного нещастя.

Учасники вечора зі запертим віддихом вислухали думок і вражень автора із його дослідів того нещастя, а передусім з того соціяльного наслідку, який залишив нуклеарний вибух у Чорнобилі на цілу Україну. Зокрема цікаві спостережен ня д-ра Д. Марплса про останній рік в Україні, в якому саме нещастя і спосіб як його подавала до відома загалу совєтська урядова машина викликали сильну **реакцію, а про яку західні** засоби масової інформації зовсім не звітують. Вони, на думку молодого науковця, так засліплені „гласністю" в її офіційній формі, що не віднотовують тих процесів, які проходять в Україні і тих домагань, які ставлять мешканці відносно наслідків Чорнобиля і дальших нуклеарних споруд, що знаходяться на українських землях. Він пригадав нам промовчування сили вибуху совєтськими урядовими колами, вдоволення Заходу звітом совєтської комісії на міжнародному зібранні у справах атомової енергії у Відні, яке закінчилося самогубством в цьому році Валерія Леґасова, голови совєтської комісії і залишеними ним споминами, які виявляють, що звіт його був далеко не згідний із правдою. Він ще раз підкреслив повну непоінформованість і страх перед радіяцією серед населення, яке совєтські чинники погірдливо називають „радіофобією".

Але сьогодні, стверджує **д-р Д. Марплс, в Україні** проходить широкий екологічний рух і протести, які немов на іронію започаткували українські письменники, а не урядові чинники чи спеціялісти нуклеарної сили.

У наслідок того шість нуклеарних споруд мусіли замкнути хоча далі всі вказівки і рішення щодо нуклеарних споруд і їх долі є вирішувані лише у Москві.

Цікаві були спостереження автора нової книжки про сьогоднішні рухи відокремлення і національних демонстрацій у прибалтицьких країнах, як також серед вірменів та азербайджанців. На його думку Україна є надто важливою частиною СССР, щоб Москва дозволила на будь-які подібні рухи в цій частині. Але наслідки Чорнобиля в Україні набрали такої сили, що населення ніяк не дозволить на дальше нищення їхньої землі та її занечищування. Наслідки Чорнобиля будуть ще дуже довго цією чорною невідомою силою, що розпростерла свої крила над Україною.

Д-р Д. Марплс хоче у своїй новій книжці відхилити бодай частинно рубець цієї чорної хмари, що зависла над Україною.

Він відхилює його не так для українців, що свідомі великого нещастя із так сказати б першої руки, переживань і страху рідних знайомих і незнайомих земляків, але для західнього чужого світу, що перейшов над трагедією того найбільшого нуклеарного нещастя до порядку денного. Як добре, що маємо сьогодні неукраїнські наукові сили, які простудіювали українські проблеми і які дають Заходові правильні інформації про Україну і наш народ, всупереч совєтській пропаґанді.

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ КЛЮБ ВЕЛИКОГО НЬЮ ЙОРКУ

влаштовує:

в п'ятницю 4-го листопада 1988 р. о год. 6:30 вечером
у Великій Залі
Українського Народного Дому
(2-га Евеню, між 8-9 вулицями)

ПЕРЕДВИБОРЧЕ ВІЧЕ

У ПРОГРАМІ ВИСТУПЛЯТЬ:

- ❒ Катерина Чумаченко, Заступник директора Бюра для справ публічних зв'язків при Білому Домі.
- ❒ Мирон Василик, Директор Бюра УККА та УНІС у Вашинґтоні та референт звязків з національностями у виборчій кампанії Віцепрезидента Джорджа Буша.
- ❒ Ред. Іван Кедрин Рудницький.

Комітет закликає до масової участи українців Великого Нью Йорку й околиці, свідомих великого значення цьогорічних президентських виборів!

Нехай не буде між нами невтральних!

Друкарня „Вола"

Ярослав Хоростіль
і Роман Костюк
СПОРТОВЕ ТОВАРИСТВО „УКРАЇНА" — ТОРОНТО
(у 35-річчя)
Накладом Спортового Товариства „Україна", Торонто, Канада, 1983, з друкарні В-ва „Київ", стор. 427, ціна $20.00

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% продажного податку

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
UFU Foundation, Inc
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

Влаштовують..

(Закінчення зі стор. 1)

Розглянено теж лист Статутової комісії СКВУ у справі проєкту зміни 23-го параграфу статуту СКВУ. Досі конґресові комісії, Секретаріят і Конґрес в засадничих справах приймали свої рішення за узгідненням. Якщо не осягнено узгіднення тоді справу передавано на пленум Конґресу, який вирішував 2/3 голосами. Такий спосіб голосування виявився некорисним, бо дуже часто торпедував важливі справи. Тому проєкт зміни передбачає голосуван ня більшістю голосів зареєстрованих делеґатів, членів СКВУ. Присутні висловилися за прийняттям тієї зміни.

ПРЕДСТАВНИК ЗАХІДНЬОБЕРЛІНСЬКОЇ поліції заявив кореспондентам, що в цьому році втекли до ФНР 340 німців, переважно молоді, які у різному часі, поборюючи усі перешкоди біля так званого берлінського муру, вибрали свободу. Очевидно, не всім втікачам вдавалося втекти. Багатьох східньоберлінська поліція арештувала, а декількох поранила, якщо вони не реаґували на пересторогу.

У ВІВТОРОК, 25-ГО ЖОВТНЯ ц.р., президент Роналд Реґен, відмічуючи п'яту річницю інвазії Ґренади, підписав законодавство на створення нового Департаменту ветеран ських справ, роблячи його 14-им федеральним кабінетним міністерством. Хоча піднесення статусу цього департамен ту буде в практиці мати мале значення, цей жест зі сторони Президента вказує на його підтриму і вирізнення „важливої групи людей". Як виявляється президент Роналд Реґен сподівався, що зможе також назначити першого секретаря цього департаменту, але на це потягнення Конґрес не погодився, відкладаючи формальне затвердження нового Департаменту до наступного березня, тобто після виборів.

ОМУА
Об'єднання Мистців Українців в Америці
запрошують Вас на
ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ КАРТИН
ЗЕНОНА ГОЛУБЦЯ
в неділю, 6-го листопада 1988 р. о год. 1-ій по пол. в Галерії ОМУА, 136 2-га Авеню в Ню Йорку.
Виставка буде відкрита в будні від год. 6-8-ої та суботи і неділі від 1-8-ої до 13. листопада 1988 р.

Пластовий Курінь „ЧОРНОМОРЦІ"
запрошує Вас на
Морський Баль '88
який відбудеться
в п'ятницю,
25-го листопада 1988 р. о год. 9-ій веч.
в RAMADA HOTEL
Rt. 10, East Hanover, N.J.
Оркестра: **Темпо**
Вступ: $12.00 при дверях Одяг вечірній
За резервацією столиків проситься телефонувати до
Олега Колодія, (201) 763-1797

4-ий Відділ СУА
має шану запросити Вас
на ПОКАЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОДИ-
"Вишивані Мрії"
-гарячий обід-продаж образів і ручних робіт
в неділю 13-ого листопада 1988 р.
год: 12:00 - 5:00
SHERATON HOTEL
RT. 1 & GILL LANE, WOODBRIDGE, NJ
даток $25.00
зголошуватися до
Віри Старух (201) 283-0769
Тирси Павляк (201) 752-2338

Філологічна Секція НТШ в Ню Йорку
запрошує на
КОНФЕРЕНЦІЮ
У СПРАВІ ПЕРЕВИДАННЯ ПРАВОПИСНОГО СЛОВНИКА ГОЛОСКЕВИЧА
на якій доповідатиме
д-р Яр Славутич
професор Едмонтонського Університету
яка відбудеться
у п'ятницю, 4. листопада 1988 р. о год. 2-ій по пол.
у домі НТШ в Ню Йорку
при 63 Четверта Авеню, між 9 і 10 вул.

Того ж самого дня,
4-го листопада ц. р. о год. 6-ій веч. в домі НТШ
відбудеться
ДОПОВІДЬ
на тему
БОГДАН-ІГОР АНТОНИЧ
яку вигoлосить
д-р Яр Славутич
До участи запрошуємо Українське Громадянство.

Поет...

(Закінчення зі стор. 2)

Любіть Всевишнього! Він ласки нам зсилає.
Любіть батьків своїх, свій нарід — повсякчас.
Шануйте ближніх честь, і віру, і звичаї, —
В вас спокій буде в серці — корінь всіх окрас.

(1986, стор. 140)

Милосердя:
На мить зупинився,
потряс головою, приблизився лячно
і мовить:
„Терпимості вашій немає, знать, меж;
цього не робив би я і за мільйони".
„Коханий мій брате в Христі, і я теж;
цього не робила б я теж за мільйони,—
всміхнувшись, покірно сказала Любов. —
Усі вони ближні, любови трапеза" —
промінно добавила ще добросердна.
Бере в старі руки олійки пахучі
і далі намазує рани вонючі:
душа милосердя — любови трапеза,
щаслива,
євангельська
Мати Тереза.

(1983, стор. 33)

Цікаво і приступно розглядає поет філософію життя в поезії „Море в телебаченні, правдоподібно з мистецьких фільмів досліджування океану Джека Кусто:

Аж раптом — дивлюся — гіґантна акула
Жене, розбиває колонію в миг, —
І в пащу бездонну, мов в вир, поринула
Розкішна красуня — найкраща із риб.
Задумавсь я вільно над цим перегулом
І так просказав собі вдячно в душі:
Хвала Тобі, Боже, що я не акула,
Що я і не риба у пишній красі.
Людині найкраще — людиною бути
З красою у серці при чистім умі.

(1983, стор. 16)

Поет вірить в людину, особливо в українську людину: якій присвятив кілька поезій, починаючи від спомину „Сільська осінь", „Молитва", „Провина і кара", „Доля — недоля" з присвятою дядькові Михайлові Ящунові та „Монологу Чорнобильця" — сильветки працьовитих, чесних і жертвенних людей, відданих Богові й Україні:

Монолог Чорнобильця закінчує поет такою молитвою:

„...Молю за себе і родину,
За нарід мій, всю Україну
В ім'я нас всіх і поколінь
Прийми цей струм моїх молінь!
Амінь".

(2-го травня 1986, стор. 145)

Поет не лише молиться за Україну, вона ввижається йому у сні — „Сон", поет аналізує історію: „Крути", „Броди", „За що і за кого"; він присвячує свої поезії „Українська мати", „Народна пісня", „Рідна мова" й оригінальну формою і змістом „Моя Батьківщино".

... моя Батьківщино.
Вже кілька декад увібрало моє
існування в цім світі свободи,
з обильним багатством його і плодами,
з усміхненим сонцем і небом блакитним,
з безслізними неба зірками.
Але мої корені там, в твоїм лоні,
і віти мої беруть жадно звідтіль
поживу й проміння снажні, хлібосольні.
Я скарб цей плекаю
жагуче,
з любов'ю,
на нивах,
в дорогах,
у праці,
в думках,
в годинах щодення
і в Божих святках.
Здається, уже не побачу тебе
в моєму житті на цім світі,
щоб в Божому пляні і благословенні
дивитись на радісні сльози твої
в рожевім світанку твого воскресення.
З цим згодитись важко,
миритися тяжко...

(стор. 94)

„Моя Батьківщина" — це не лише пісня любови і туги за рідною землею, але також і надія, і віра „в рожевий світанок воскресення". Своєю християнською філософією і патріотизмом стоїть Василь Ящун близько до Богдана Лепкого і його патріотичної лірики.

Проте я лиш частка,
малесенький атом
твого багатющого твору віків —
народу великого, що в боротьбі
за волю й державу
кістками скородив
і кров'ю зливав
твої, Богом дані,
безмірні лани —
родючі,
квітучі,
медами налиті,
гостинні,
жертвенні,
священні,
святі.

(стор. 95)

Мова поета добірна і гарна; характеристичними й оригінальними є його епітети, зглядно їх накопичення, як подано вище: „родючі — квітучі — жертвенні — священні — святі". Епітетами змалював поет — і красу, і багатство нашої землі, але також і нашу історію — боротьбу з наїзниками наших предків, що своєю жертвенністю і пролитою кров'ю неначе освятили її. Поезії його написані різними стопами, але переважають ямби, що їх найчастіше вживають усі наші поети. Поезії Василя Ящуна — це побажана книжка для молодих людей, тому вона знайде читача в Україні, де відроджується релігійність і патріотизм.

Комітет Оборони Української Спадщини при УНСоюзі
набув певну кількість нової англомовної праці
д-ра Юрія Божика
п. н.
"UKRAINE DURING WORLD WAR II, HISTORY AND ITS AFTERMATH",
яку можна набути в книгарні „Свободи"
в ціні 10 дол. (м'яка) і 20 дол. (тверда).
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.
ЗАМОВЛЯТИ:
Svoboda Book Store
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

АВТОР драматичної поеми **„ГУМУНКУЛЮС"**,
яку дуже прихильно оцінили три професори університету
ШУКАЄ МЕЦЕНАТА
який за присвяту твору забезпечить його матеріяльно. На бажання копії оцінок. Адреса: ROSTYSLAV KEDR,
250 Davenport Rd., Apt. 1007, Toronto, Ontario, Canada M5R 1J8

Появилася на книжковому ринку
НОВА ЧЕРГОВА КНИЖКА
Любови Коленської
„ПОТОЙБІЧ РУБІКОНУ"
ОПОВІДАННЯ, НОВЕЛІ, НАРИСИ, ДРАМА
Видавництво і друкарня „Свободи", Ню Йорк — Джерзі Сити, 1988, стор. 256. Тверда обкладинка, ціна 15.00 дол. плюс 2.00 дол. за пересилку.
Можна набувати в книгарні Свободи.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
New Jersey residents add 6% sales tax.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
НІЯҐАРА, Онт., Канада
повідомляє, що
ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ
— відбудуться —
в суботу, 5-го листопада 1988 р. о год. 2:30 по пол.
в залі Української (Ст. Катеринс) Кредитівки
118 Niagara Street, St. Catherines, Ont., Canada
В нарадах зобов'язані взяти участь члени Управи Окружного Комітету, відділові урядовці та делеґати 31-ої Конвенції наступних Відділів:
403, 412, 416, 427, 451, 454, 458, 461, 462, 468
Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.
НА ПОРЯДКУ НАРАД:
1. Відкриття
2. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Зборів
3. Перегляд організаційної праці Округи у 1988 році
4. Доповідь головного предсідника УНСоюзу д-ра ІВАНА О. ФЛИСА
5. Обговорення загальних союзових справ
6. Схвалення пляну організаційної праці на останні місяці біжучого року
7. Внески, запити
8. Закриття нарад

У нарадах візьмуть участь:
д-р Іван О. Флис, головний предсідник УНС
мґр Іван Геврик, головний директор для Канади
За УПРАВУ ОКРУГИ:
д-р Богдан Долішний, *голова*
Данило Д. Пищ, *секретар* **Михайло Боровський,** *касир*

Необхідні всім, хто цікавиться українським образотворчим мистецтвом
КНИГИ
„СВІТОВА ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКИХ ОБРАЗОТВОРЧИХ МИСТЦІВ"
у твердій обкладинці 30 ам., або 35 кан. дол.
у м'якій обкладинці 25 ам., або 30 кан. дол.
„ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА"
лише у м'якій обкладинці 12 ам. дол.
„ВИСТАВКА ТРИДЦЯТИ"
лише у м'якій обкладинці 10 ам. дол.
„КНИГА МИСТЦІВ"
лише у м'якій обкладинці 5 ам. дол.
„ВІКТОР ЦИМБАЛ" — Монографія
у твердій обкладинці 25 ам. дол.
„СИМВОЛІКА УКРАЇНСЬКОЇ ПИСАНКИ"
у твердій обкладинці 30 ам. дол.
подані ціни — разом з пересилкою.
Замовлення з чеком або „моні ордером" слати на адресу:
UKRAINIAN CANADIAN ART FOUNDATION
2118-A Bloor Street West, Toronto, Ont., Canada M6S 1M8

Листи Митрополита — В. Липківського

Братство ім. Митрополита В. Липківського ще має на складі цінну і гарно видану книжку п. н.: „Листи Митрополита В. Липківського, 1933-1937". Видані листи були писані до бл. п. о. Петра Маєвського в Канаді.

У вступному слові о. Маєвський пише: „Видання цих листів є одним із трьох творів Митрополита Василя, що вийшли друком. А решта цінних творів, що вийшли з-під його пера не тільки не були друковані, але безслідно пропали".

„Листувався я з Первосвятителем нашої Церкви від 1933 до 1937 року, коли Митрополита арештовано й заслано невідомо куди. З Митрополитом Василем я був досить близько знайомий, бо працював кілька літ в канцелярії ВПЦРади й часто зустрічався з ним, а також вітав його кілька разів у своїй парафії в Києві".

„Одержав я від Митрополита 19 листів", продовжує о. Маєвський, „з них 10 з Києва, а 9 з Олександрівської Слободи (Київського повіту), куди було заслано його без права переїзду. З огляду на недостачу паперу, листи були писані густо і дуже дрібним почерком. З головніших, теми порушені в листах є такі: опис тогочасного життя Митрополита; відомості про стан нашої Церкви в Україні; автобіографія Митрополита; пояснення до деяких приписів церковного уставу; складання й пересилання проповідей і листів з Києва до Канади".

Крім цих перелічених тем, листи променюють особистістю Митрополита Василя. Кожне речення доповнює портрет великої людини, яка, хоч роками була змушена жити в нужді, відірвана від Церкви і людей, проте духовно лишилася Великим Митрополитом.

Книга складається з трьох розділів: листи друком, листи оригінали (фото копії) і листи та передмова англійською мовою. Книжка має вісім історичних фотографій та грамоту висвяти о. Петра Маєвського Митрополитом Липківським.

Зовнішній вигляд книжки є також дуже гарний. Темносиня обкладинка оздоблена втиснутим золотом: багата, декоративна рамка, яка вміщає емблему УАПЦ з 1921 року, маленький портрет Митрополита та стилеві написи українською і англійською мовами.

Книга, як джерело історії, дуже надається на цінний подарунок як для українців (дітям, внукам, батькам, друзям) так і для англомовних осіб як для науковців, так і для політиків. Розповсюдження інформацій про УАПЦ є тим більше важливо в наш час, бо в Україні тепер піднімаються голоси домагання Автокефальної Української Православної Церкви і західній світ потребує про таку Церкву знати.

Ціна книжки (включно з пересилкою) є 11 ам. долярів. Замовлення слід слати на: Bratstvo, P. O. Box 359, Cabin John, Md. 20818

В. Кохно,
секретар Братства

UKRAINIAN DENTIST SEEKING
RECEPTIONIST
F.T. COMPETENT, MATURE PERSON. GOOD SALARY.
PLUS HEALTH BENEFITS.
Tel.: (201) 688-1160

Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку
запрошує Членів та Українське Громадянство на
ДОПОВІДЬ
з циклю УКРАЇНА СЬОГОДНІ на тему:
СУЧАСНИЙ СТАН ЛІТЕРАТУРИ В УКРАЇНІ
яку виголосить
Лариса Онишкевич
проф. Прінстон Рісирч Форуму
яка відбудеться
в суботу, 5-го листопада 1988 р. о год. 5-ій по пол.
в домі НТШ в Ню Йорку
при 63 Четверта Авеню, між 9 і 10 вул.

Маємо ще на складі деякий запас книжки
Ігоря Соневицького
АРТЕМ ВЕДЕЛЬ І ЙОГО МУЗИЧНА СПАДЩИНА
Ню Йорк, 1966, накладом УВАН, Музикологічна Секція, друком Іст Сайд Прес, стор. 177. Ціна 10.00 дол.
Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСК Ню Йорк — „Ол Амеріка" СК — 4:0

В суботу, 22-го жовтня ц.р., день перед нїми першенськими змаганнями III-ої дивізії Космополітальної Ліги, УСК Ню Йорк святкував у великій залі Народного Дому 40-ліття своєї діяльности. У неділю цими змаганнями й перемогою відзначили це велике свято футболісти УСК під проводом свого невтомного тренера й усе ще активного змагуна Степана Коваленка. У звітовій зустрічі наша дружина домінувала в грі, завдяки чому осягнула заслужену перемогу високим вислідом 4:0. Конто голів відкрив Овес, який з власного швидкого рейду загнав м'яч у сітку воріт суперників. Ще перед перервою Караско з гарної акції Коваленка-Дейвила підніс вислід до 2:0. Після перерви наші футболісти продовжували якісну й технічну гру, яку зуміли втілити в черговий здобуток голів. Граючий тренер Коваленко успішно закінчив чергову контратаку свого нападу голем, яким підніс рахунок до 3:0. В кінцевій фазі Караско вдало закінчив кутовий викоп гарним голем, яким остаточно встановив вислід змагань — 4:0.

Не поталанило, одначе тим разом II-ій дружині, що в своїх змаганнях III-ої дивізії в групі „червоних" зазнала поразки з югославським клюбом „Косова" вислідом 1:4. Єдиного голя для II-ої дружини здобув Сабальякас.

С.К.

УСВТ „Ч. Січ" — Керні Скатс — 0:1

У неділю, 23-го жовтня ц.р., І-ша дружина відбула свої чергові змагання за чемпіонат І-ої дивізії Ґарден Стейт Ліги, цим разом на виїзді в Керні з місцевим шотляндським клюбом, з яким зазнала поразки мінімальним вислідом 0:1. Гра з цими завзятими суперниками проходила безкомпромісово, футболісти обидвох дружин виявляли велику волю до перемоги. Вислід одначе залишався „сухим" до 85-ої хвилини, коли врешті шотляндцям вдалося здобути вирішального про перемогу голя зустрічі. Це вже майже традиційно цей шотляндський клюб вирішує долю змагань з нашими футболістами в останніх хвилинах. В сезоні 1986-87 у рішальній за чемпіонат зустрічі на невтральній площі вони зрівняли дефіцит — 2:2 і у 88-ій хвилині вирвали перемогу 3:2. В минулому сезоні на цій же площі наші футболісти двократно вели 1:0 і 2:1 і все ж таки господарі зуміли вибороти перемогу вирішальним голем в кінцевій фазі змагань. Отже, неприємна для наших футболістів „традиція" продовжилася і цим разом.

Склад „Ч. Січі": Хамуляк, Куцина, Ромійо, Науменко, Д. Брієнза, Р. Брієнза, А. Бакун, д-р В. Бакун, М. Торій, Джорлано, Я. Твардовський, Сабрій, Дворський. Провідник і граючий тренер Маріян Хамуляк.

Р. Матківська перемогла в півфіналі

В чергових тенісових змаганнях II-ої секції Північного Ню Джерзі в II-ій групі тенісу середніх шкіл Роксана Матківська, чолова тенісистка „Ч. Січі", перемогла свою чергову суперницю Венді Ґелчіон з Монтвіл вислідом 6:0, 6:0.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Відбулися 24 і 25 рунди чемпіонату вищої футбольної ліги СССР. До закінчення розгривок залишилося клюбам тієї ліги ще п'ять залеглих рунд. Як ми вже згадували, завзята боротьба за звання чемпіона продовжується між чотирма клюбами — з України Київ „Динамо" і Дніпропетровське „Дніпро", з Росії Москва „Спартак" і „Торпедо".

В четвертій рунді київські футболісти відбули у себе вдома зустріч з білоруським клюбом „Динамо", з яким при участі 35.000 глядачів закінчили ремісовим вислідом 1:1. Єдиного голя для Києва здобув закарпатець Рац.

У 25-ій рунді знову в Києві відбулася зустріч з лідером вищої дивізії, Дніпропетровським „Дніпром", в якій цим разом перемогли футболісти столиці України вислідом 2:0. Переможні голі для господарів здобули Рац і Михайличенко з карного. Цим завзятим змаганням приглядалося 54.000 любителів футболу.

Харківський „Металіст" зазнав поразки з Донецьким „Шахтарем" 1:2.

Одеський „Чорноморець" закінчив на виїзді в Казахстані з клюбом „Кайрат" ремісовим вислідом 1:1.

Показник табелі ігор вищої ліги СССР після 25-ої рунди

	Точок	Ґолі
Дніпроп. „Дніпро"	36	37:19
Київ „Динамо"	35	36:15
Москва „Спартак"	33	35:22
Москва „Торпедо"	32	31:20
Вільнюс „Жальгіріс"	29	31:25
Ленінград „Зеніт"	25	31:31
Москва „Л-мотив"	25	28:23
Донецьк „Шахтар"	24	25:24
Одеса „Ч-рець"	23	21:29
Єреван „Арарат"	23	25:31
Тбілісі „Динамо"	21	25:31
Мінськ „Динамо"	21	22:26
Харків „Металіст"	20	24:30
Москва „Динамо"	20	21:27
Баку „Нефтчі"	15	23:38
Алма-Ата „Кайрат"	12	18:42

Між іншими на змаганнях клюбів Києва і Дніпропетровська був присутній технічний консультант президента відомого клюбу „Інтер" Міляно, Італія, колишній його чільний змагун Джасінто Факкетті. На запитання кореспондентів, що привело Факкетті і його двох помічників до Києва, він відповів, що завдяки перебудові, яка відбувається в СССР, поглиблюються контакти на клюбовому рівні.

— Чи означає це, що „Інтер" хоче набути Протасова? — запитав кореспондент Факкетті.

— Київське „Динамо" взагалі дуже симпатична й сильна дружина. Тут майже кожен змагун — „зірка", — відповів дипломатично гість з Італії.

Треба сподіватися, що невдовзі в Італії, крім Заварова, який вже виступає в „Ювентусі" будуть грати й інші футболісти київського „Динамо". Імперія потребує твердої валюти, дістануть нові мільйони за вихованих на Україні футболістів.

(от)

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН КОС, член УНС Відд. 162-го ім. сот. Гриця Голинського у Філядельфії, Па., помер на 65-му році життя. Нар. 1923 року в Фініксвіллі, Па. Членом УНС став 1976 року. Залишив у смутку дружину Ольгу (Борис). Похорон відбувся 3-го вересня 1988 року на цвинтарі Джордж Вашінгтон у Вітмарш, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Дмитро Федорійчук, секр.

МЕРІ ЗОШАК, член УНС Відділу 63-го Т-ва „Січ" у Форд Сити, Па., померла 14-го серпня 1988 року на 87-му році життя. Нар. 12-го серпня 1901 року у Форд Сиτі, Па. Членом УНС стала 1920 року. Залишила у смутку сестру Маргарет Гнатів і племінницю Дороту Вагна. Похорон відбувся 17-го серпня 1988 року на цвинтарі Св. Марії у Форд Сиτі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Турко, секр.

ОЛЕКСАНДЕР КРАВЦЕР, член УНС Відд. 62-го Т-ва „Згода" в Філядельфії, Па. помер 2-го вересня 1988 року на 69-му році життя. Нар. 1919 року у Філядельфії, Па. Членеом УНС став 1937 р. Залишив у смутку дружину Ліллі. Похорон відбувся на цвинтарі Арлінгтон в Дрексел Гилл, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Васильків, секр.

Д-р ІВАН ЯРОШ, член УНС Відд. 371-го Т-ва „Запорозька Січ" в Нюарку, Н.Дж., помер 8-го вересня 1988 року на 81-му році життя. Нар. 1907 року у Львові, Зах. Україна. Членом УНС став 1970 року. Залишив у смутку дружину, дочку і внуків. Похорон відбувся 13-го вересня 1988 року на цвинтарі Св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Дереш, секр.

ІВАН ЧАЙКОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 55-го ім. Св. Михаїла в Картіс Бея, Мд., помер 23-го серпня 1988 року на 62-му році життя. Нар. 1926 року в Балтіморі, Мд. Членом УНС став 1944 року. Залишив у смутку дружину Хисилію, п'ятьох синів та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 26-го серпня 1988 року на Мериленд Ветеран семетері в Ковнсвиллі, Мд.

Вічна Йому Пам'ять!

Адам Ціздин, секр.

ІВАН КРІЛЬ, член УНС Відд. 230-го ім. св. Івана Хрестителя в Янгставні, Огайо, помер 14-го вересня 1988 року на 64-му році життя. Нар. 9-го грудня 1925 року в Янгставні, Огайо. Членом УНС став 1968 року. Залишив у смутку дружину Анну, доньок Лорейн Воллес і Ейлін Байндер. Похорон відбувся 17-го вересня 1988 року на цвинтарі Кальварія в Янгставні, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Аннабелла Боровицька, секр.

МАРІЯ РУСИН, член УНС Відд. 409 Т-ва ім. Св. Івана в Данморі, Па., померла на 92-му році життя. Нар. 1896 року в Данморі, Па. Залишила у смутку синів: Стенлі, Івана, Павла, Миколу і Карла і доньок: Марію Магоні і Бетті Ґріскейведж. Похорон відбувся на цвинтарі Св. Михайла в Данморі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Дженет Боланд, секр.

МИКОЛА МАРКОВИЧ, член УНС Відд. 140-го ім. Св. Михаїла в Янгставні, Огайо, помер 13-го вересня 1988 року на 84-му році життя. Нар. 29-го листопада 1904 року в Україні. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Еву і двоє одружених дітей. Похорон відбувся 16-го вересня 1988 року на цвинтарі Кальварія в Янгставні, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Сенич, секр.

СОФІЯ ТИМЦЮРАК, член УНС Відд. 200-го Т-ва „Вільна Україна" в Озон Парку, Н.Й., померла 18-го серпня 1988 року на 95-му році життя. Нар. 3-го лютого 1894 року в Україні. Членом УНС стала 1957 року. Залишила у смутку сестру Ольгу, племінників і племінниць з родинами, та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 23-го серпня 1988 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Пригода, секр.

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550
УКРАЇНСЬКІ МАШИНИ для писання (портативні) нім. продукції „Олімпія" висилаємо через Юнайтед Парсел.

HELP WANTED
ПОШУКУЄМО ЖІНКУ
до опіки над одною дитиною і до легкої домашньої праці в Сомерсет, Н. Дж., помешкання і харчі на місці. Телеф.: (201) 873-1861 по 6-ій год. веч.

REAL ESTATE
Заснована фірма в Перт Амбой, Н. Дж.
БУДИНОК
9 кімнатне мешкання, бара, кухня і заля на 150 осіб.
Томашевич — 1-800-338-2702

● **SERVICE** ●
UKRAINIAN TYPEWRITERS
also other languages complete line of office machines & equipment.
JACOB SACHS
251 W. 98th St.
New York, N. Y. 10025
Tel. (212) 222-6683
7 days a week

● **BUSINESS SERVICE** ●
ГРОШІ до СССР
1 РУБЕЛЬ
ВКЛЮЧАЄ ВСЕ
$2.10
(Включена достава і забезпечення)
(Мінімальне замовлення — 30 руб.)
Ціни відповідають нинішньому курсові іноземної валюти і підлягають будь-яким оподаткуванням і змінам що можуть статися до вручення.
ОФІЦІЙНІ ПЕРЕКАЗИ.
ВСІ ПЛАТНОСТІ ПОВНІСТЮ ҐАРАНТОВАНІ.
ВАМ ПОСИЛАЄТЬСЯ РОЗПИСКА.
ЛІЦЕНЗОВАНІ І ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ЗАПОРУКОЮ.
GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad Street
Newark, N.J. 07102
Est 1947

●**FUNERAL DIRECTORS**●
ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
ЛУІС НАЙҐРО — директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

SENKO FUNERAL HOME
213 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y.
(718) 388-4416
HEMPSTEAD FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd., Hempstead, L.I.
(516) 481-7460
24 HOURS A DAY

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних ґранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку, св. Духа в Гемптонбурґу, та інших
ВІДОМА СОЛІДНА ФІРМА
Cypress Hills Monuments
Власник — українець
ВОЛОДИМИР БІЛЯНСЬКИЙ.
К. М. КАРДОВИЧ і О. ЛОБАЧЕВСЬКА
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel. (718) 277-2332
Відкрито кожного дня, в суботу включно від 9 - 5 по пол., в неділю від 10 - 4 по пол.
На бажання і для вигоди клієнтів радо заїдемо до Вашого дому з проєктами й порадами.

СОЮЗІВКА ● SOYUZIVKA
ВІДКРИТА ЦІЛИЙ РІК ДЛЯ
ВАКАЦІЙ і СВЯТКУВАНЬ
Прекрасне місце на весілля, з'їзди, родинні зустрічі, ювілеї, чи тільки для вечері при романтичному освітленні
ПІД ЗІРКАМИ
ПРЕКРАСНИЙ ВИБІР РІЗНИХ СМАЧНИХ ХАРЧІВ
СОЮЗІВКА ● SOYUZIVKA
Ukrainian National Association Estate
Foordmore Road Kerhonkson, New York 12446
914-626-5641

УКРАЇНСЬКІ БІБЛІЇ
З НАГОДИ ТИСЯЧОЛІТТЯ В УКРАЇНІ
В дні 12-го вересня 1988 р. до Совєтського Союзу доставлено в цілості 32.000 біблій.
Вперше в 70-літній історії Совєтського Союзу, уряд СССР дозволив на імпорт 100.000 Біблій українською мовою.
Асоціяція Біблії Української Родини закликає Вас скласти пожертву $25.00 або більше, в межах можливості, щоб дати нагоду Об'єднаній Біблійній Асоціяції Західньої Німеччини видрукувати і доставити Українську Біблію в Україну.
Ми повинні об'єднано відгукнутися на цю Богом дану нагоду
З подякою та Божим Благословенням.
Подорожуючи на Україну — щоб одержати українські біблії, пишіть до:
UKRAINIAN FAMILY BIBLE ASSOCIATION
P.O. Box 3723, Palm Dessert, CA 92261-3723
(619) 345-4913

МОНОГРАФІЯ
„Н. СОМКО та С. МАКАРЕНКО"
та
Надія Сомко
„СКУЛЬПТУРА та МАЛЯРСТВО"
Два кольорові альбоми для подарунків та власної бібліотеки, по надзвичайно дешевій ціні.
Н. Сомко — „Скульптура і малярство" $18.00
Н. Сомко та С. Макаренко — „Монографія" $16.00
Оплата на кошти пересилки 1.00 дол. за кожний альбом.
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.
КІЛЬКІСТЬ ПРИМІРНИКІВ ОБМЕЖЕНА!
Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Володимир Барагура
МЕЧ І КНИГА
Історичні оповідання для молоді.
Ілюстрації **П. Андрусева і М. Михалевича**
Ціна 7.00 дол. з портом
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302